

déli János, Greguss Ágost, Beöthy Zsolt voltak kiváló művelői a szép tudományának. A színművészet elmélete, természetének, törvényeinek és lelki föltételeinek kutatása, valamint a dramaturgia is az esztétika körébe tartozik.

Étsy Emilia, színésznő, sz. 1884. máj. 24-én, *Budapest*-en. Színipályára lépett 1902. szept. havában. 1921. febr. 3-án Szegeden dr. Rapaport Sámuel Dávid neje lett.

Etter Géza, színész, sz. 1899. jan. 20-án. Színipályára lépett 1922. márc. 1-én.

Etude, fr. (etüd) tanulmány, zenei gyakorlat.

Euripides, híres görög tragédia író, (480—406) műveiben a drámai költészet részint hanyatlott, részint fejlődött. Cselekvényei nem oly szilárd alkatúak, mint Sophokleséi, hanem sokkal bonyolultabbak, s ha nagyon összebonyolultak, a csomót akárhányszor egy istenség megjelenése oldja meg. (Az istenség nem jött a színre, hanem gépezet segítségével tünt fel a színpad fölött, innen az isteni beavatkozás neve: deus ex machina). Erkölcsei felfogása is kevésbé emelkedett. Viszont azonban személyei valóságosabbak, a közönséges élethez közel állók; a szenvedélyeket pedig sokkal részletesebben rajzolja, mint elődei. Egészben véve az ő drámáiban a peloponesosi háború korának felvilágosodottabb, realiztikusabb és modernebb szelleme nyilatkozik. 92 darabjából 17 maradt fenn. Jelesebbek: »Medea« (1. o.) (melynek hatását az Argonautika is mutatja). »Hekabe«, »Andromache«, »Iphigenia Aulisban« stb. Műveit magyarra Csengeri János és Finkei József fordította. E. válogatott színművei: ford.: Szabó Károly (L. o.). »Elektra«, ford.: Szabó Károly, Pest 1847. Fordították még: Guzmics, Radó Antal, Csengeri János, Latkóczy, stb.

Eva Sándor, színész, színipályára lépett: 1871. okt. 1-én.

Evezőcsapás. A kulisszák mögött előfordul, hogy E-nak kell felhangzania. Ezt úgy imitálják, hogy egy hordót teleönt-

nek vízzel, azután egy munkás egy erre a célra készített rúddal csapkodja a vizet. (A rúd végén keresztbe két kis lécs van szegezve, azzal idézi elő a zajt.)

Evreinov Nikoláj, orosz író. Nálunk is színre került színműve: »Víg halál«, harlekin-történet 1 felv. Ford.: Széki Andor. Bem. 1922. szept. 22-én, a Belvárosi Színházban.

Evva Lajos, szíinigazgató, sz. 1851. aug. 17-én, *Fegyverneken* (Hontm.), megh. 1912. okt. 12-én, *Budapest*-en. Atyja E. Ferenc, földbirtokos volt, ki a szabadságharc után másfélévi várfogságot szenvedett Olmützben, majd főszolgabíró és kincstári hivatalnok lett, megh. 1879. máj. közepén, *Szatmárt*; anyja erzsébetvárosi *Lukács Anna*, megh. 1898. ápr. 14-én, *Budapest*-en, 64 éves korában. Fia Szatmárról fejezte be iskolai tanulmányait és 1870-ben Budapest tanári oklevelet nyert. 1871-től 1873-ig a Nemzeti Múzeum könyvtári osztályában volt alkalmazva, mely idő alatt sok érdekes és feltűnést keltő történelmi közleménye jelent meg a régi magyar zenéről és zenészetéről a »Reform« hasábjain. 1875. okt. 19-én Rákosi Jenő igazgatása alatt a Népszínházhoz került, hol előbb írnok volt, azután gazdellenőr, titkár, dramaturg, végül rendező lett. 1881. okt. 16-án átvette a színház igazgatását és azt oly virágzásra emelte, melyhez foghatóra a színházak történetében kevés példa van; tudott alkalmazkodni a közizléshez, de nem hanyagolta el az irodalmi szempontokat sem; figyelmet fordított a régibb népszínműre és fejlesztette az újabbat. 1893. nov. 20. igazgatása alatt volt a 4000-ik előadása, — míg 1881-től 1897-ig 5369 előadást tartott a Népszínházban, mely idő alatt 66 eredeti népszínművet mutatott be, e mellett operák is voltak a műsoron. A Népszínház műsora számára 53 darabot fordított le, részben csak a verseket, míg a prózában Fáji Béla (L. o.) volt a munkatársa. Igen sok népszínműhöz zenét is komponált. 1879. szept. 1-én nőül vette Rákosi Jenő húgát, Mariskát. 1896. okt. 16-án megvált a Népszínház igazgatásától. 1898. jún. 11-én átvette a Magyar Színház igazgatását, miről azonban nemsokára lemondott. Utóbbi éveiben a Vigadó bérlője volt. Ko-